

A86/18

14 april 1986

Lybië het Mekka van de wereldrevolutie?

Medio maart 1986 werd in de Lybische hoofdstad Tripoli een internationale bijeenkomst van allerlei bevrijdingsbewegingen, revolutionaire organisaties, alternatieve groeperingen en vredesgroepen gehouden. Het betrof de 'Tweede Wereldconferentie van het Internationaal Platform voor de Bestrijding van Imperialisme, Zionisme, Racisme, Fascisme en Reactie'.

In het slotdocument werd de Lybische leider KADHAFI, ongetwijfeld tot zijn eigen tevredenheid, uitgeroepen tot aanvoerder van de wereldrevolutie. Voorts werd opgeroepen tot de vorming van een in Lybië te stationeren revolutionaire strijdmacht, die het moet gaan opnemen tegen fenomenen als imperialisme, zionisme en racisme.

Aan de conferentie werd, naast een groot aantal afgevaardigden uit de Derde Wereld, voor wat West-Europa betreft in elk geval deelgenomen door personen uit Engeland en de zuidelijke lidstaten van de EG. Voorzover bekend waren er geen Nederlanders of vertegenwoordigers van Westeuropese terreurorganisaties aanwezig.

Opmerkelijk genoeg werd in de Sovjetpers in alle openheid geschreven dat er een delegatie uit de USSR in Tripoli was geweest.

In dit rapport wordt aandacht besteed aan de voorgeschiedenis van de conferentie, aan de openingsrede door KADHAFI en de slotverklaring van het congres, aan een aantal deelnemers aan de bijeenkomst en aan eerdere interesse vanuit Lybië voor Westeuropese alternatieve bewegingen. Dat laatste onderwerp wordt belicht om te illustreren dat vanuit Tripoli al enkele jaren wordt geageerd tegen Amerikaanse bases in Westeuropa en dat de uitspraken van de conferentie in maart 1986 wat dat betreft in feite weinig nieuws brachten.

Lybië het Mekka van de wereldrevolutie?

Voorgeschiedenis.

In augustus 1981 werd in Tripoli voor de eerste keer een internationale bijeenkomst tegen imperialisme, zionisme, racisme e.d. gehouden. Aanwezig waren toen vertegenwoordigers van circa 240 groepen uit zo'n 80 landen.

Vervolgens vond in februari 1982 voorbereidend overleg plaats, dat in juni 1982 uitmondde in de toen in de Lybische hoofdstad gehouden 'Eerste Wereldconferentie van het Internationale Platform voor de Bestrijding van Imperialisme, Zionisme, Racisme, Facisme en Reactie'. De deelnemers werden omschreven als vertegenwoordigers van revolutionaire organisaties, bevrijdingsbewegingen en andere democratische en progressieve groeperingen uit Afrika, Azië, Amerika, Noord-Ierland (!) en de Mediterrane regio.

In zijn rede voor deze bijeenkomst zei KADHAFI toen dat de socialistische gemeenschap geen lid van het Platform was, maar wel een bondgenoot. En in de slotverklaring werd het belang van een "militante strategische alliantie" met de USSR onderstreept. Naar verluidde zouden de Lybiërs conferentiegangers uit Latijns-Amerika en het Caribisch gebied wapenhulp hebben aangeboden.

De conferentie besloot een 'Internationaal Secretariaat van het Platform' op te richten, dat in Tripoli werd gevestigd. Geruchten wilden dat de Lybiër Ahmad SHAHATI belast werd met het toezicht op het Secretariaat. Hij was voordien secretaris geweest van het Lybische 'Bureau voor Buitenlandse Betrekkingen' en werd door westerse waarnemers verantwoordelijk geacht voor wat door hen genoemd werd "de meer duistere aspecten van de Lybische diplomatie". Voorts was hij in 1982 secretaris van het eveneens in Tripoli gevestigde 'Internationaal Centrum voor de Bestudering van het Groene Boek', zoals bekend het boek waarin de politieke en maatschappelijke gedachten van KADHAFI staan opgetekend. SHAHATI zou op het ogenblik plaatsvervangend secretaris zijn van het Lybische 'Volkscomite voor Buitenlandse Betrekkingen' zoiets als het ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook zou hij betrokken zijn bij het 'Congres van Socialistische en Progressieve Partijen en Bewegingen in de Landen rond de Middellandse Zee'. Tenslotte bezet SHAHATI reeds ettelijke jaren de aan

Lybië toegekende zetel in het presidium van de Wereldvredeesraad.

Het was vanaf het begin duidelijk dat de leiders in Tripoli beoogden om via het Platform wereldwijd gemeenschappelijke activiteiten te stimuleren tegen alles wat zij aanmerkten als verschijningsvormen van imperialisme, zionisme, racisme e.d. Met name de VS werd als de wortel van al dit kwaad gezien, zij het dat ook Israël en Frankrijk hoog scoorden.

De Lybiërs zouden voor de oprichting van het Platform hebben gekozen, omdat zij van mening waren dat de VN door het in hun ogen destructieve optreden van Amerika in de Veiligheidsraad niet in staat bleek te zijn door Tripoli c.s. gesignaleerde misstanden waar ook ter wereld effectief aan te pakken. Overigens tamboereerde KADHAFI sindsdien herhaaldelijk op dit thema.

Over de activiteiten van het Platform en het Secretariaat sedert de Eerste Conferentie in juni 1982 is dezerzijds vrijwel niets bekend. Alleen werd vernomen dat in november 1983 in Keulen een 'Internationaal Forum over de Zionistische Dreiging en het Gevaar van Nieuwe Kruistochten' werd gehouden, dat (mede) door het Platform zou zijn georganiseerd, en dat het Secretariaat achter de schermen een actieve rol zou hebben gespeeld bij de voorbereiding van een internationale vredesconferentie op Malta in maart 1984.

De conferentie in maart 1986.

De 'Tweede Wereldconferentie van het Internationaal Platform' werd van 15 tot 18 maart 1986 in de Lybische hoofdstad gehouden. Aanwezig waren ruim 700 gedelegeerden die meer dan 300 organisaties, groeperingen e.d. vertegenwoordigden. Hun reis- en verblijfkosten zouden geheel voor rekening van de gastheren zijn gekomen.

Het congres werd gehouden onder de leus: "Voor de consolidatie van de revolutionaire samenwerking en de uitvoering van het principe van strijd door de massa's tegen imperialistisch, zionistisch, racistisch, fascistisch en reactionair terrorisme".

Tijdens de conferentie zond een Lybisch radiostation een commentaar uit naar aanleiding van de bijeenkomst*. Daarna werd onder andere de vraag gesteld of het congres het begin zou vormen van "de actie om de dolle Amerikaanse stier te slachten en te begraven". Volgens de commentator zou het antwoord "in de komende dagen worden gegeven".

Volgens een Mauretaanse journalist die het congres bijwoonde** riep de conferentie Lybië uit tot het Mekka van de wereldrevolutie. Hij vertelde dat de bijeenkomst echter niet gewijd was geweest aan besprekingen over guerilla-tactieken, maar vooral tot doel had gehad contacten te leggen tussen zeer uiteenlopende groeperingen uit alle delen van de wereld.

De openingsrede van KADHAFI.

De conferentie werd op 15 maart geopend met een naar later bleek toonzettende rede van de Lybische leider KADHAFI.

Volgens een samenvatting van de toespraak*** begon KADHAFI met het verwelkomen van de gedelegeerden. Hieronder waren volgens hem Koerden, ecologen en Amerikaanse Indianen, vertegenwoordigers van de zwarten in de VS, Canada, Zuid-Amerika en Engeland, representanten van de "strijdende revolutionaire bewegingen in de Franse koloniën, "voorhoedes van bewegingen van internationale revolutionaire comite's uit de gehele wereld" en secretarissen van volkscongressen aan de basis. Hij betreurde de recente dood van "onze kameraad Alvaro FAYAD", de leider van de Colombiaanse verzetsbeweging M-19, en zei dat zijn sneuvelen de vastbereidheid zou doen toenemen om de anti-fascistische strijd in Latijns-Amerika te verdubbelen. Na zijn uitspraak, dat "wij geen enkele blanke presentie op het Afrikaanse continent erkennen", verklaarde KADHAFI dat de conferentie moest uitspreken zij-aan-zij te gaan strijden met de onderdrukte volkeren van Zuid-Afrika en Namibië. Ook noemde hij het noodzakelijk "collectief het gevecht in te gaan" samen met de volkeren van Angola, Mozambique, Botswana, Palestina, Libanon, Syrië, Nicaragua, Cuba en Grenada. Tenslotte gaf de Lybische leider te kennen dat miljoenen zwarten in Engeland, die daar opgescheept worden met alle minderwaardige beroepen, een "verschikkelijke macht" vormden die dat land zouden kunnen doen "schokken". Een ander excerpt van de rede**** meldde dat de Lybische leider de congresgangers opriep een "collectieve strijd "aan te binden met "het imperialisme en zijn vuile bondgenootschap" door "een nieuwe internationale organisatie" op te richten als alternatief voor de VN. Volgens KADHAFI hadden

*'Tripoli Voice of Greater Arab Homeland' dd. 17-3-1986.

**Aldus 'De Waarheid' (posteditie) dd. 1-4-1986.

***Zie het redactioneel gedeelte van 'BBC-Summary of World Broadcasts' (SWB), deel IV, dd. 17-3-1986

****Zie het redactioneel gedeelte van FBIS-'Daily-Report', deel V, dd. 18-3-1986.

de kleinere landen en de vrijheidsstrijders geen vertrouwen meer in de Algemene Vergadering van de VN, omdat die immers "geen eigen wil heeft". Hij uitte de beschuldiging dat de Veiligheidsraad "een hindernis vormt voor het doorzetten van de wil van het Arabische volk". Vervolgens riep hij de aanwezigen op Nicaragua en Cuba te steunen tegen de "ruwe dreigementen" en het "imperialisme" van Washington.

Alhoewel deze samenvattingen een aardig en vrij volledig beeld geven van de door KADHAFI uitgesproken rede, volgen hier aanvullend nog twee belangrijke passages uit de toespraak, zoals die werd uitgezonden door de Lybische omroep:

- "We moeten tijdens deze internationale bijeenkomst besluiten nemen over het concreet beginnen van collectieve strijd. Tijdens onze eerste conferentie namen we hieromtrent een principe-beslissing en nu moeten we praktische regelingen afspreken want we moeten overgaan tot collectieve strijd".
- "De regeringsinstrumenten in Westeuropa vertegenwoordigen de bevolking niet. Als bewijs van deze stelling zijn er nu alternatieve bewegingen in ons midden. Zij willen een alternatief vormen voor de onderwerping van de huidige regeringen aan de VS. Die regeringen stemmen immers in met de plannen van Washington om te komen tot plaatsing van raketten voor de middellange afstand. De uitvoering van dit voornemen brengt zoveel gevaren met zich mee dat het de veiligheid van Westeuropa kan bedreigen... Wij gaan met deze (alternatieve) bewegingen een alliantie vormen. Dit front zal alle dynamische krachten en alternatieve groeperingen in Westeuropa omvatten. Als het nodig is, kunnen we dan samen strijden tegen de Amerikaanse aanwezigheid in Westeuropa. Deze massa's zullen in staat blijken te zijn om de militaire bases van de VS in dat deel van de wereld te ondermijnen".

De slotverklaring.

Aan het eind van de bijeenkomst op 18 maart werd een uitvoerige verklaring uitgegeven.

Volgens een samenvatting* prees de vergadering de houding van KADHAFI toen hij stelling nam tegen de "agressieve dreigementen en provocatieve maatregelen" van de VS voor de Lybische kust. Benadrukt werd dat de Golf van Sidra "deel uitmaakt van het Lybisch-Arabische grondgebied en daardoor onder absolute Lybisch-Arabische soevereiniteit valt. De conferentie riep op tot de oprichting van een nieuwe internationale organisatie, die de belichaming zou moeten worden van "de wil van de overwonnen, kleine, vrede- en rechtvaardigheid-lievende naties" en zou moeten optreden als een alternatief voor de VN.

Een ander excerpt** maakte gewag van de uitspraak, dat de rede van KADHAFI zou worden beschouwd als uitgangspunt voor het werk van de bijeenkomst. De Lybische leider werd betiteld als "de leider van de internationale revolutie". Verder bevatte het communiqué steunbetuigingen voor Lybië, in verband met de provocatieve en agressieve oefeningen door de Amerikaanse marine voor de kust van dat land, en voor de Sandinistische revolutie in Nicaragua. Opgewekt werd 1986 uit te roepen tot het jaar van de confrontatie met de apartheid in Zuid-Afrika en steun te verlenen aan de strijd van de volkeren van Palestina en Libanon. De verklaring besteedde voorts aandacht aan de rechten van de Koerden (!) en de Amerikaanse Indianen. Ook werd opgeroepen tot de vorming van "een internationale strijdmacht" tegen imperialisme, zionisme, racisme, facisme en reactie.

*Zie het redactioneel gedeelte van FBIS-'Daily Report', deel V, dd.19-3-1986.

**Zie het redactioneel gedeelte van de BBC-'Summary of World Broadcasts', deel IV, dd. 20-3-1986.

Ook deze samenvattingen geven een goed beeld van de inhoud van het slot-document. Toch worden hierna nog enkele belangrijke passages uit de verklaring vermeld, zoals die zijn uitgezonden door de Lybische radio - De confrontatie benadrukt het belang van het consolideren van de gezamenlijke strijd met de socialistische familie onder leiding van de USSR. "De wapenwedloop, de stationering van kernraketten, de beschadiging van het milieu en het domineren van Westeuropa door de VS hebben geleid tot een versterking van het massaverzet en de groei van vredes- en alternatieve bewegingen. De conferentie geeft daarom uiting aan haar totale steun voor die groeperingen en bevestigt daarmee dat zij deze geschikt en in staat acht om een nieuwe, moderne rol voor de Europese naties te scheppen."

Deelnemers uit Europa.

Voorzover bekend waren er onder de congresgangers geen Nederlanders, Antillianen en Surinamers.

Uit Engeland* waren er moslems en representanten van de zwarte gemeenschap (waaronder Spartacus R., die eens lid was van de bekende Afrikaanse rock-groep 'Osibisa'), radicalen uit Schotland, Wales en Ierland, trotskisten van de 'Workers Revolutionary Party (welke partij reeds jaren goede contacten met radicale Arabische kringen heeft) en vrouwen uit het vredeskamp bij Common Greenham, de basis waar Amerikaanse kruisraketten zijn geplaatst. Omdat het alsmaar applaudiseren voor KADHAFI hen tegenstond, keerden deze vrouwen voortijdig huiswaarts. Een andere congresganger uit Engeland was de Pakistani Mumtaz ABBASI, de vertegenwoordiger van de 'National Movement for the Liberation of Kashmir'. Hij was de man die tijdens de recente grote mijnwerkersstaking in Engeland de 'National Union of Mineworkers' van Arthur SCARGILL hielp bij omstrede pogingen om financiële steun te krijgen uit Lybië. Na afloop van de conferentie in Tripoli liet ABBASI zich ontvallen "te hopen spoedig getuige te kunnen zijn van enige actie in Engeland". Uit verschillende zuidelijke EG-landen, te weten Portugal, Spanje, Italië en Griekenland, waren er op de conferentie vertegenwoordigers, vooral van alternatieve groepen en vredesbewegingen. Dergelijke vertegenwoordigers waren er ook uit Oostenrijk, Zwitserland, Cyprus (o.a. de EDEK-partij van parlementsvoorzitter Vassos LYSARIDES) en Malta. Dezerzijds is niet gebleken dat het congres werd bijgewoond door vertegenwoordigers van organisaties als de Westduitse RAF, de Noord-Ierse IRA, de Franse AD, de Spaanse ETA en de Italiaanse BR.

Arabische deelnemers.

Uit persberichten is slechts een Palestijnse congresganger bekend geworden, namelijk Omar SHIHABI, lid van het politburo van het door Ahmed JIBRIL geleide en zeer pro-Lybische PFLP/GC.

Uit Libanon waren er vertegenwoordigers van de 'Progressive Socialist Party' (PSP) van Walid JUNBLATT, de 'Regio Libanon van de ABSP/Syrië, de 'Arab Socialist Union' en de 'Syrian National Socialist Party' (SNSP). Zoals bekend is May Elias MANSOUR, de Libanese vrouw die verdacht wordt van betrokkenheid bij de recente bomaanslag tegen een TWA-vliegtuig, lid van de SNSP, die overigens ook wel wordt aangeduid als de 'Parti Populaire Syrienne' (PPS). In het midden van de jaren zeventig behoorden SNSP-leden tot het beruchte CARLOS-netwerk en in het begin van de jaren tachtig zouden aanhangers van deze partij betrokken zijn geweest bij activiteiten van de 'Fractious Armees

*De gegevens inzake de Britse deelnemers zijn ontleend aan een artikel in 'The Observer' dd. 30-3-1986.

Revolutionnaires Libanaises' (FARL), die onder andere aanslagen in Frankrijk uitvoerde.

Participanten uit Amerika.

Uit de VS was Louis FARRAKHAN aanwezig, een berucht leider van extreme zwarte moslems in dat land.

Het Caribisch gebied werd vertegenwoordigd door Roosevelt DOUGLAS, die werd aangeduid als representant van het 'Internationaal Comité voor Coördinatie in de Caribische Regio'.

Communistische aanwezigheid.

Volgens de Lybische media waren er vertegenwoordigers uit verschillende communistisch-geregeerde landen. Als zodanig werden genoemd de USSR, Bulgarije (een functionaris van het CC/BCP), Polen (een representant van het 'Committee for Solidarity with the Peoples of Latin-America, Asia and Africa'), Noord-Korea, Cuba, Ethiopië (een minister, tevens lid politburo WPE) en China. Volgens de Sovjetrussische regeringskrant 'Izvestiya' waren er uit Moskou vertegenwoordigers van het 'Soviet Committee for Solidarity with Asian and African Peoples'. En het Noordkoreaanse persbureau KCNA wist te melden dat een delegatie van de KWP, de CP Noord-Korea, deel nam aan het congres. De Lybische media signaleerden overigens eveneens de deelname door de AKEL, de CP Cyprus, en de KKE/Binnenland, een Griekse CP.

Lybië en Westeuropa.

De Lybische interesse in Westeuropese vredesgroepen en alternatieve bewegingen, zoals die bleek tijdens de conferentie, kwam niet uit de lucht vallen. Reeds enkele jaren was er van tijd tot tijd sprake van belangstelling van het regime in Tripoli voor dergelijke groeperingen. Dit werd vooral ingegeven door het feit dat Lybië de plaatsing van Amerikaanse kruisraketten op de basis bij Comiso op Sicilië beschouwde als een bedreiging van het eigen grondgebied.

De volgende voorbeelden illustreren de Lybische belangstelling voor Westeuropese vredesgroepen e.d. in de afgelopen jaren:

- Tijdens zijn staatsbezoek aan Oostenrijk in maart 1982 (tot op heden het eerste en enige aan een West Europees land) ontving KADHAFI vredesactivisten uit Italië, Oostenrijk en Westduitsland. De Lybiërs vergoedden alle gemaakte onkosten.
- In juli 1982 brachten representanten van vredesgroepen uit Engeland, Italië, Oostenrijk en Westduitsland een bezoek aan Tripoli, eveneens op Lybische kosten. KADHAFI hield hen toen voor dat de Amerikaanse militaire bases uit Europa dienden te verdwijnen. Dit moest volgens hem in eerste instantie worden afgedwongen met vreedzame middelen, zoals demonstraties en blokkades. Mocht dit niet baten, dan zouden "militante middelen" aangewend moeten worden.
- Tijdens een internationale persconferentie in Tripoli in mei 1983 riep KADHAFI de Italiaanse bevolking op een volksopstand te ontketenen om zich te bevrijden van "de Amerikaanse bezetting en de NAVO-dominantie".
- Lybische vrouwen in Engeland brachten in november 1983 een solidariteitsbezoek aan het vrouwenvredeskamp bij de Amerikaanse militaire basis bij Greenham Common.
- Het Lybische 'Algemene Volkscongres', zo iets als het parlement, sprak in februari 1984 uit dat steun moest worden verleend aan vredesbewegingen die zich keerden tegen de vestiging van militaire bases. Voorts werd opgeroepen "een revolutionaire informatie-campagne" te beginnen onder de inwoners van die Europese landen waar kruisraketten e.d. zouden worden gestationeerd. Tenslotte werd uitgesproken dat Lybië uit zelfverdediging de raketten-basis op

Sicilië zou gaan vernietigen als de Italiaanse regering en bevolking niet positief zouden reageren op de protesten uit Tripoli tegen de inrichting van die basis.

- In maart 1984 werd op Malta de 'Eerste Internationale Conferentie van Vredes-, Bevrijdings- en Alternatieve Bewegingen' gehouden. Naar verluidde werd de bijeenkomst grotendeels gefinancierd door Lybië, in welk verband het 'Internationaal Secretariaat van het Platform' met name werd genoemd. Een van de sprekers tijdens het congres was Mehdi EMBERESH, de secretaris van het Lybische volksbureau in Bonn. Na afloop van de bijeenkomst vertrok een gedeelte van de conferentiegangers naar Sicilië om bij Comiso te gaan demonstreren.